

حکومت اسلامی قدرتی است که نقدپذیر باشد

استاد دانشگاه شهید بهشتی معتقد است: احزاب در زمان حضرت علی (ع) آزادانه فعالیت می کردند و علی(ع) می فرمود هر چه می خواهید علیه من حزب و تشکیلات ایجاد کنید و مرا نقد کنید اما سلاح دست نگیرید چرا که با سلاح نظم عمومی از بین می رود.

استاد دانشگاه شهید بهشتی معتقد است: احزاب در زمان حضرت علی (ع) آزادانه فعالیت می کردند و علی(ع) می فرمود هر چه می خواهید علیه من حزب و تشکیلات ایجاد کنید و مرا نقد کنید اما سلاح دست نگیرید چرا که با سلاح نظم عمومی از بین می رود. به گزارش خبرنگار مهر، آیت الله دکتر مصطفی محقق داماد در همایش بین المللی حقوق عمومی در قرآن کریم که روز دوشنبه 15 آبان ماه در دانشگاه شهید بهشتی برگزار شد طی سخنانی به جایگاه آزادی تشکیلات سیاسی در قرآن کریم اشاره کرد و گفت: قرآن کتاب صرفاً فقهی، حقوقی، سیاسی، اعتقادی و ... نیست و این مطالبی را که در این مقاله بیان می کنم برداشت های بنده از آیات قرآن است. من معتقدم که حقوقی در قرآن و برای انسان و جامعه ایمانی وجود دارد که از این حقوق ما می فهمیم آزادی تشکیلات سیاسی تامین شده است.

این استاد فلسفه و حکمت اسلامی تاکید کرد: یکی از حقوق حق امر به معروف و نهی از منکر است به نظرم این واژه "امر" و "نهی" در این ترکیب در سه جا استعمال می شود یا مشترک لفظی، یا مشترک حقیقی یا حقیقت و مجاز است و صرفاً به یک معنا نیست.

دکتر محقق داماد افزود: بخش اول رابطه قدرت با مردم است به معنایی که مدیریت و مسئولیت در تمشیت اجتماعی دارد. امر به معروف است که قدرت اسلامی و حکومت تشکیل می شود. حکومت در ادبیات اسلامی بخشی از امر به معروف و نهی از منکر است یعنی قدرت جامعه را از زشتی باز داشته و کارهای خوب را الزام می کند.

عضو هیئت علمی دانشکده حقوق دانشگاه شهید بهشتی گفت: بخش دوم معنی امر به معروف و نهی از منکر در رابطه مردم با مردم است. در اینجا به هیچ وجه دستور نیست و هیچکس حق ندارد به دیگری دستور دهد مگر حاکم. هر خلاقی کسی انجام می دهد حق دستور دادن به او از طرف فرد دیگری وجود ندارد بلکه اینجا امر و نهی برای حاکم است. در این معنی امر و نهی به معنی مشورت دادن است چرا که در لغت عرب موتمر یعنی مشورت کردن.

آیت الله محقق داماد به معنی سوم امر به معروف و نهی از منکر پرداخت و گفت: بخش سوم رابطه مردم با قدرت است، نه قدرت با مردم و این به معنی نقض قدرت توسط مردم است. این حق مردم است که قدرت را آزادانه نظارت و نقد کنند. حکومت اسلامی، قدرتی است که نقدپذیر باشد و اگر قدرتی نقد را تعطیل کرد به نص قرآن غیر مشروع و طاغوت می شود.

وی تاکید کرد: در طول تاریخ اسلام صدها نمونه نقادی علنی نه تنها به حاکم و خلیفه اسلامی بلکه به خود رسول گرامی اسلام را می بینیم. لذا امیرالمومنین(ع) فرمود من بالاتر از خطا نیستم و مرا نقد کنید. احزاب در زمان حضرت علی (ع) آزادانه فعالیت می کردند و امیرالمومنین(ع) می فرمود هر چه می خواهید علیه من حزب و تشکیلات ایجاد کنید و مرا نقد کنید اما سلاح دست نگیرید چرا که با سلاح نظم عمومی از بین می رود. در واقع نقد حکومت و قدرت مستلزم تشکیلات سیاسی و حزب است و الا جامعه اسلامی نخواهیم داشت.

محقق داماد با اشاره به فعالیت افراد ملحد که در زمان امام صادق(ع) آزادانه در مسجدالنبی خدا و پیامبر را زیر سؤال می بردند، گفت: امام صادق(ع) با آنها به بحث و گفتگو می پرداخت و برای تربیت شاگردان جهت مناظره با این افراد کلاس درس تشکیل می دادند.

وی با بیان اینکه اساساً تشیع در روز اول یک حزب سیاسی بود، یادآور شد: تشکیلات سیاسی، فکری و آموزشی، عقلانی و دینی جزو لوازم امر به معروف و نهی از منکر است.

آیت الله محقق داماد به دو حزب مورد اشاره در قرآن پرداخت و گفت: در قرآن دو حزب مقابل هم قرار دارند یکی حزب خدا و دیگری حزب شیطان. درباره حزب شیطان دو آیه در سوره مجادله و سوره فاطر وجود دارد. در سوره مجادله خداوند می فرماید کسانی که دور آنها را شیطان گرفته و یاد خدا را از مغزشان پاک کرده است حزب شیطان هستند. قدرتی که شستشوی مغزی بدهد و نگذارد یاد خدا جاری باشد در واقع حزب شیطان را تشکیل می دهد.